

10

Exposició conjunta:
Biblioteca Joan Margarit
Arxiu Municipal de Sant Just Desvern

Ajuntament de
Sant Just Desvern

Biblioteca
Joan Margarit

SOBREVIVURE A L'HOLLOCAUST

SANT JUST DESVERN CONTINUA REESCRIVINT LA HISTÒRIA

L'any 2021 Sant Just Desvern va signar per primera vegada el conveni de col·laboració amb l'Amical Mauthausen, des de llavors la recerca del Centre d'Estudis Santjustencs, així com d'altres investigadors han donat el seu fruit i s'han trobat 3 deportats amb algun lligam amb Sant Just que van estar empresonats en els camps de concentració nazis.

FRANCISCO CASARES RODRÍGUEZ

1918, Motril - 2009,

Detingut pels alemanys el 21 de juny de 1940, el 3 d'abril de 1941 és portat a Mauthausen, el 1949 torna a Espanya.

Va viure al Barri Sud de Sant Just Desvern.

Francisco Casares: el santjustenc que va sobreviure l'infern de Mauthausen.

Per Juli Ochoa

JOAQUIM CANALDA GUIMERÀ

1913, Gandesa - 1969,

Segons la seva família, va ser detingut, en una data indeterminada juntament amb l'Andriano (Josep Vandellós Mañá, nascut també a Gandesa), pels alemanys i van ser empresonats en un camp de concentració d'Alemanya d'on van aconseguir escapar. Varen estar varis dies amagats en una barca. S'està a l'espera de rebre informació dels Arxius Arolsen, però aquesta documentació encara està classificada.

Recerca de Maite Canalda

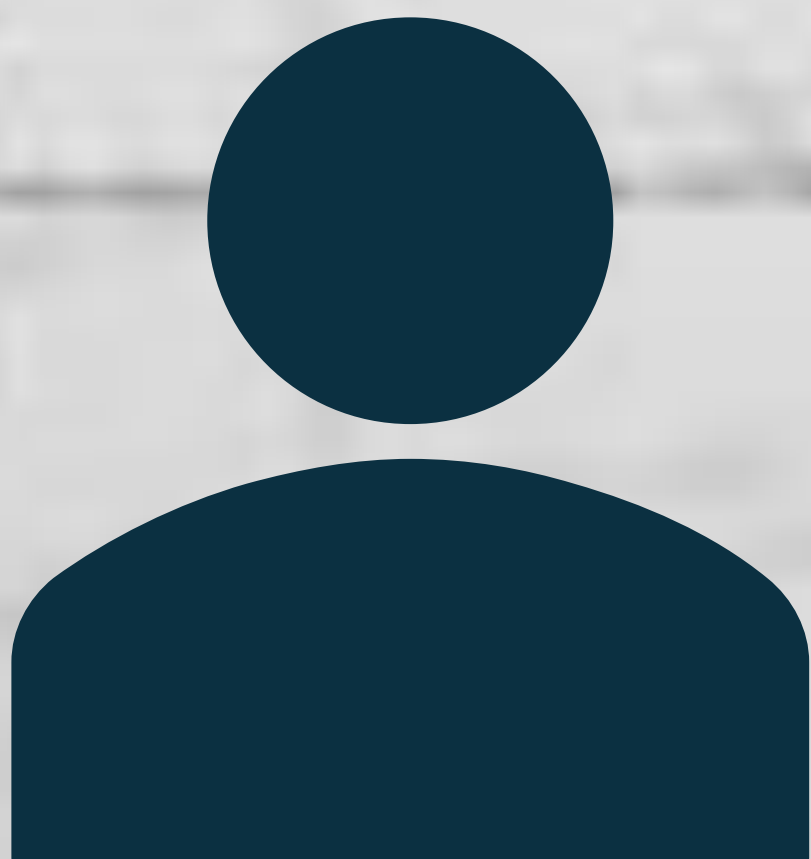
PAU CARCERENY DURAN

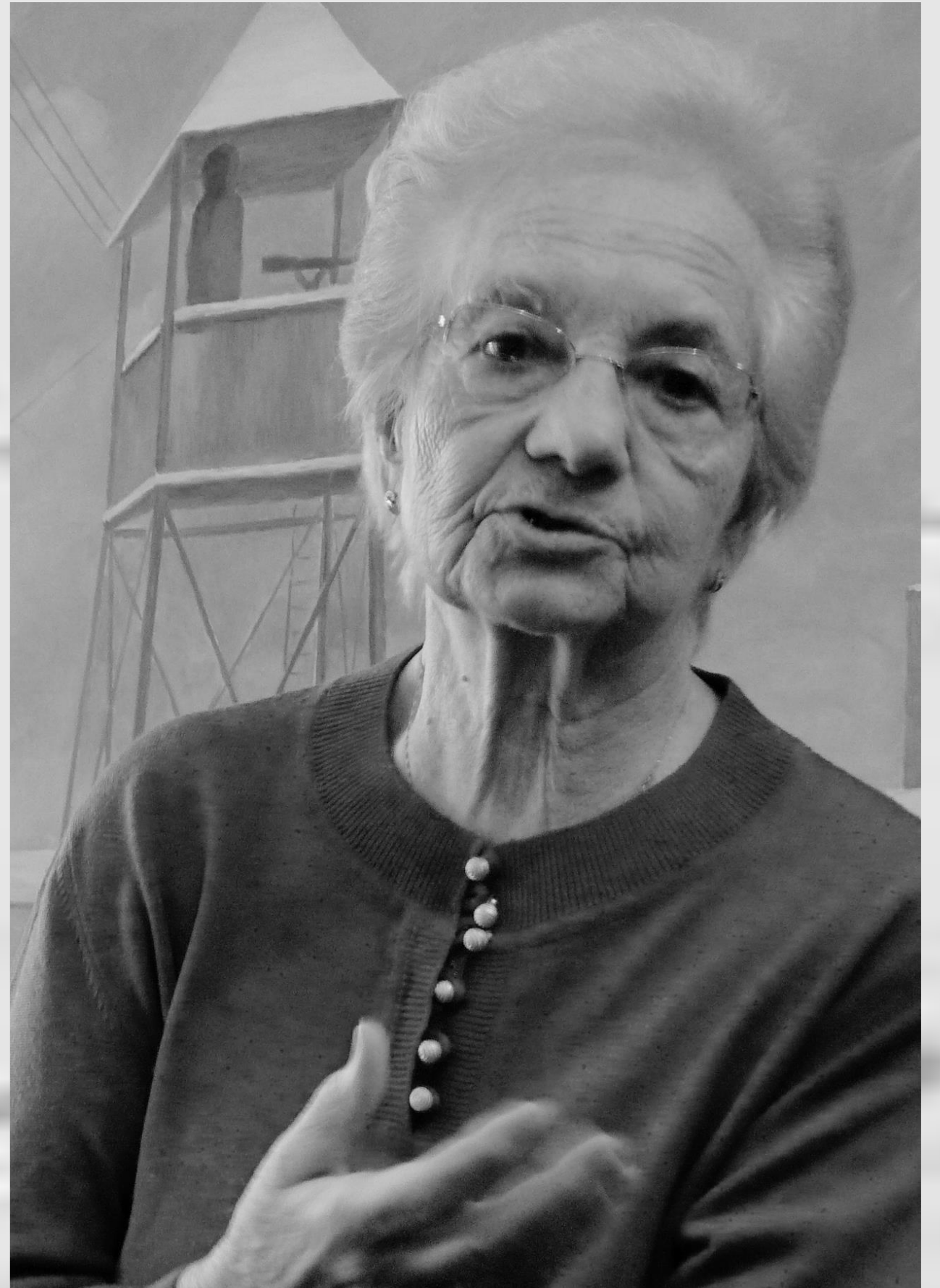
St Feliu de Llobregat, 1892 - 1944, Flossenbürg

Va ser germà del regidor de l'Ajuntament de Sant Just Desvern Cristòfol Carcereny Duran i oncle dels germans Carcereny Rabassa. Els dos van treballar a la Sanson. Veí de Sant Feliu que va ser arrestat per la Kripo de París el primer dia de desembre de 1943, cosa que va provocar l'inici de la seva deportació, primer a Compiègne, després a Buchenwald i a Flossenbürg, a Hradischko i retornat finalment a Flossenbürg, on va morir.

*Pau Carcereny Duran (1892-1944).
Una nova víctima santfeliuena de la barbàrie nazi.*

Per Jordi Jiménez

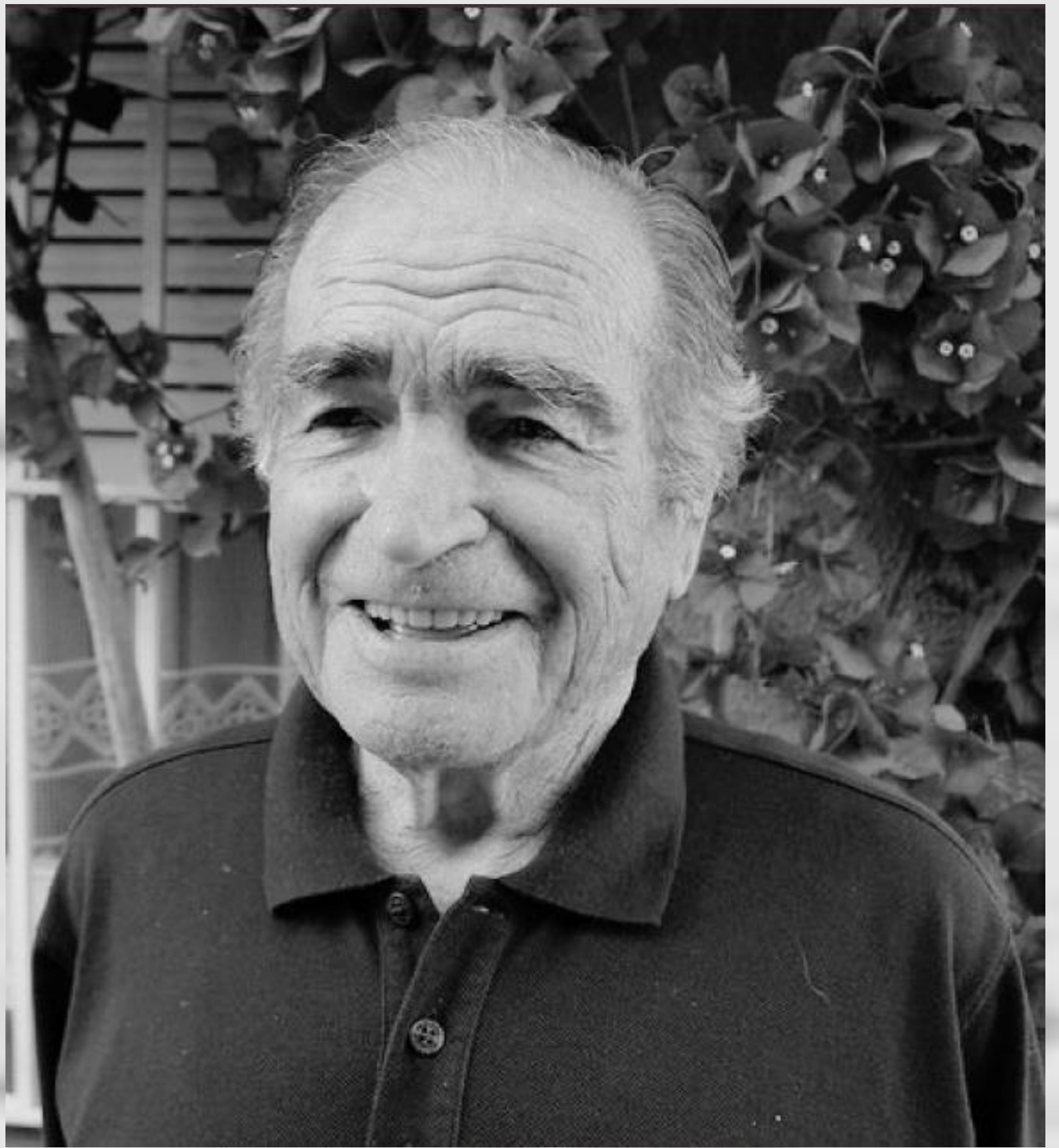
CONXITA GRANGÉ BELETA 1925, Espuí- 2019 Tolosa de Llenguadoc

Va ser capturada i torturada per la Gestapo a Foix i a Tolosa el 1944. Va ser deportada al Camp de concentració de **Ravensbrück**, on va arribar el mes de setembre, i hi va romandre fins l'alliberament del camp, l'abril de 1945.

DOLORS CASADELLÀ PUIG 1918, Alcoletge- 2018 Villeurbane

L'any 1942 la van detenir i va anar a parar a la presó Sant Joseph durant dos anys de presó. L'abril de 1944, va ser reclosa al **Ravensbrück**, al cap de 2 mesos la van enviar a Holleischen on feien munició, que ella, com altres dones, sabotjava.

MARCEL·LÍ GARRIGA CRISTIÀ 1916, Vilanova i la Geltrú - 2009

Va participar en la Batalla de l'Ebre i va acabar exiliat a França on, durant la Segona Guerra Mundial, l'exèrcit alemany el va capturar i portar al camp de concentració de Buchenwald. L'any 1947 va tornar però el van detenir a la frontera. Hauria de presentar-se cada dissabte a la Direcció de la Policia.

EDMON GIMENO FONT 1923, Caseres- 2014

Fou detingut per la Gestapo i internat a les presons de Toulouse, Biarritz i Burdeus. El dia 27 de gener de 1944 sortí en un comboi en direcció a **Buchenwald** i al cap de pocs dies el destinaren a **Dora**. Els bombardejos aliats afectaren el propi camp i va ser traslladat a a Bergen-Belsen, on romangué fins a l'arribada dels britànics, el 15 d'abril de 1945.

NEUS CATALÀ PALLEJÀ

1915, els Guiamets- 2019 Villeurbane

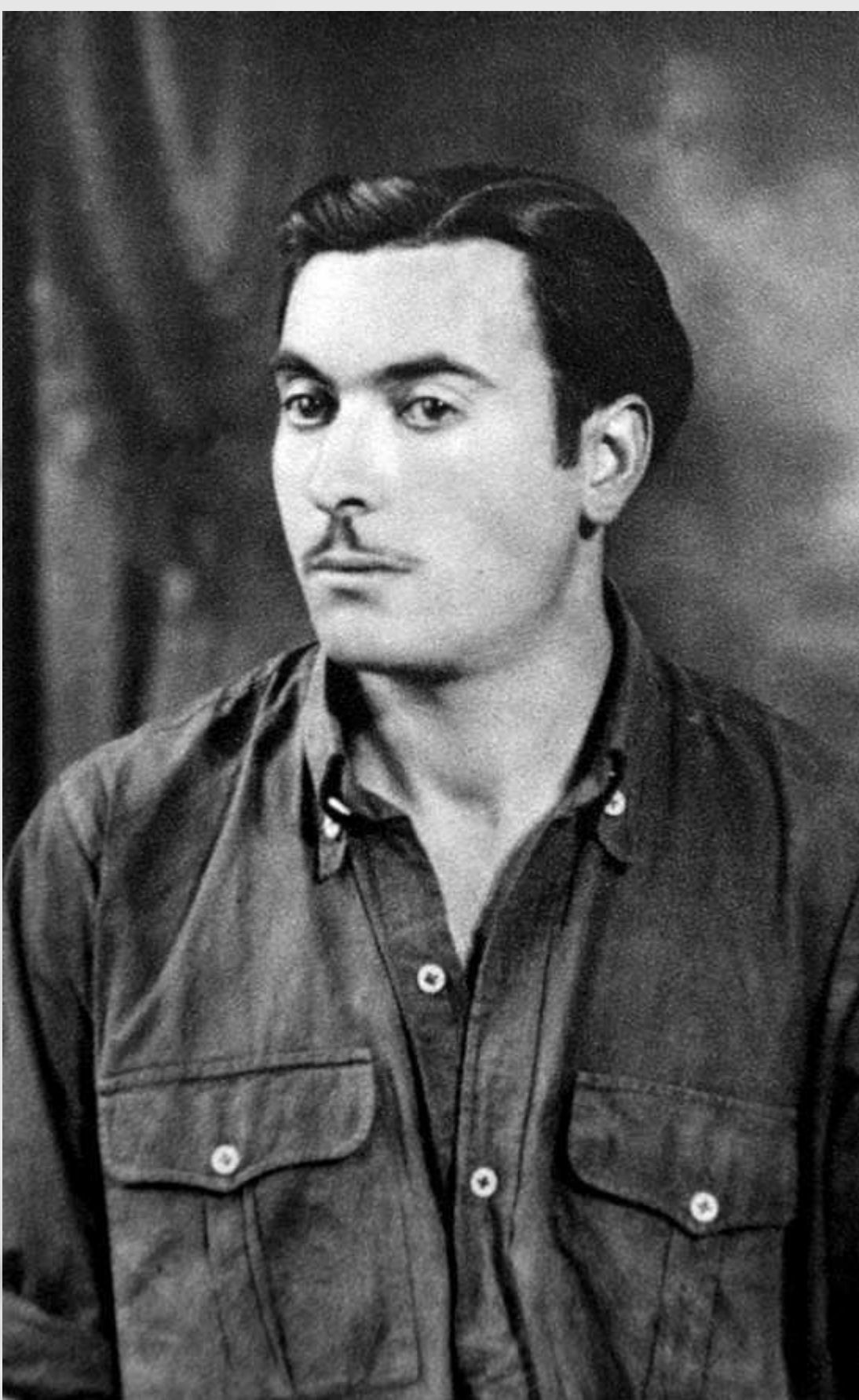
Fou denunciada a les autoritats nazis el 1943. Reclosa i maltractada a Llemotges, l'any 1944 fou deportada a **Ravensbrück**. Va ser obligada a treballar en la indústria de l'armament i formà, un grup de dones que van boicotejar uns 10 milions de bales i espatllaren nombroses màquines de fabricació d'armament.

JACINT CARRIO VILASECA

1916, Manresa - 2000

Fou detingut per la Gestapo i internat a les presons de Toulouse, Biarritz i Burdeus. El dia 27 de gener de 1944 sortí en un comboi en direcció a **Buchenwald** i al cap de pocs dies el destinaren a **Dora**. Els bombardejos aliats afectaren el propi camp i va ser traslladat a a Bergen-Belsen, on romangué fins a l'arribada dels britànics, el 15 d'abril de 1945.

MARCIAL MAYANS COSTA 1920, Barcelona - 2016, Perpinyà

Al juny de 1940 va caure presoner de les tropes alemanyes. Enviat primer a Frankfurt, el 24 de febrer de 1942 va ser traslladat al camp nazi de **Mauthausen**, on va estar dos anys treballant a la pedrera. Més tard, va ser enviat al **Kommando Steyer** i, finalment, al camp de concentració d'**Ebensee** durant un any i mig fent de traductor fins l'alliberament del camp el 6 de maig de 1945

MERCEDES NÚÑEZ TARGA 1911, Barcelona - 1986, Vigo

Detinguda per la Gestapo el maig de 1944 i internada a **Ravensbrück**, va ser integrada en un comando que treballava en una fàbrica d'obusos a Leipzig. Un grup de dones republicanes, franceses i catalanes, van protagonitzar vagues de fam per a reclamar millores alimentàries i van sabotejar l'armament. Va ser alliberada in extremis pels aliats el 1945 afectada per l'escarlatina i la tuberculosi.

JOSEP SIMÓN MILL

1912, Olvan - 2007, Santpedor

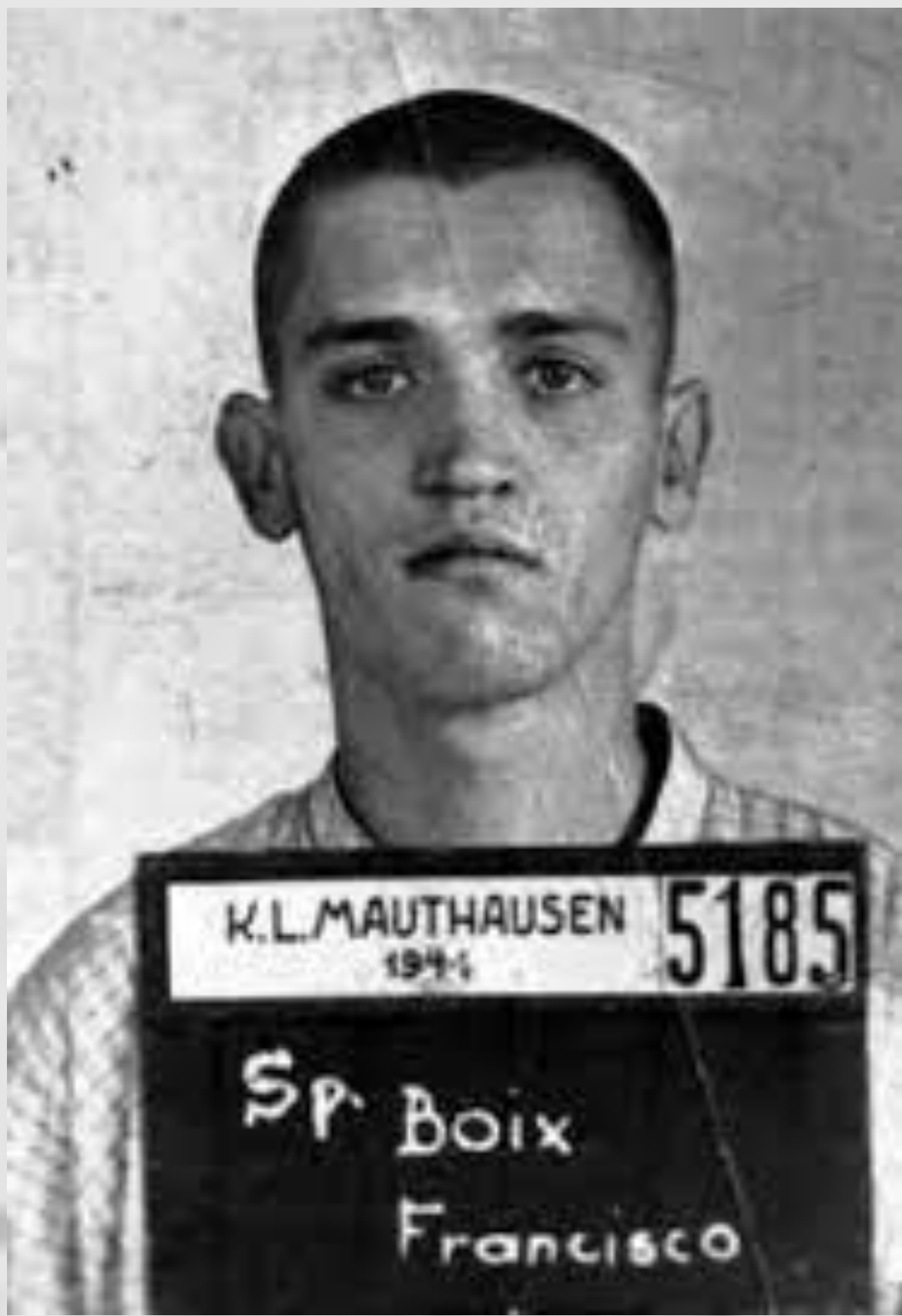
Va estar a **Mauthausen** quatre anys, tres mesos i onze dies, com titula en el seu llibre de memòries al camp. El 5 de maig de 1945, seria alliberat per les forces nord americanes, encapçalades pel general Omar N. Bradley. Va viure a França fins el 2000, quan va tornar a Catalunya.

JOAN TARRAGÓ BALCELLS

1914, Vilosell - 1979, Brive-la-Gaillarde

El van deportar a **Mauthausen** el 23 de gener de 1941. Juntament amb altres deportats, va organitzar una xarxa de resistència dins del camp, una de les seves tasques era robar menjar i medicines de la que després es repartien entre els presos. A partir de 1943, va organitzar una biblioteca clandestina que va arribar a reunir fins a 200 volums. Va ser alliberat el 5 de maig de 1945, juntament amb tots els presoners del camp.

FRANCESC BOIX CAMPO

1919, Barcelona - 1951 París

Conduït a de **Mauthausen** el 27 de gener de 1941.

És destinat a l'Erkennungsdienst (servei d'identificació), un laboratori fotogràfic destinat als retrats d'identificació dels presos, va aprofitar per revelar els horrors del camp així com les visites de Himmler i altres alts càrrecs de les SS.

Amb altres presos, van amagar i sostreure unes 20.000 fotografies i negatius.

Aquestes imatges van fer que es proposés com un testimoni contra els criminals de guerra, convertint-se en l'únic català que va participar als judicis de Nuremberg i Dachau. Les fotografies van ser proves gràfiques que es van utilitzar per a demostrar els crims del genocidi nazi.

PERSONES CATALANES ALS CAMPS NAZIS

DONES

ALLIBERADES	19
DESAPAREGUDES	0
EVADIDES	1
FUGIDES	0
MORTES	1
TRASLLADADES	0
TOTAL	21

HOMES

ALLIBERATS	736
DESAPAREGUTS	49
EVADITS	3
FUGIDTS	0
MORTES	1128
TRASLLADATS	0
TOTAL	1925

Font: BANC DE LA MEMÒRIA DEMOCRÀTICA. Deportats catalans i espanyols als camps nazis.